

TIME: 3 HOURS

MARKS: 100

- N.B.:** 1. Figures to the right indicate full marks.
2. Working notes to form a part of your answer.

Q.1 A) Select the appropriate answer from the following. [Any 10]

(10)

- 1) Interest Accrued but not due on bank loan appears in Balance Sheet under the head of
  - a) Trade Payables
  - b) Short Term Borrowings
  - c) Other Current Liabilities
  - d) Short Term Provisions
- 2) Arrears of Preference dividend is not paid in the Internal Reconstruction Scheme,
  - a) Debited in Capital Reduction Account
  - b) Credited in Capital Reduction Account
  - c) No entry appears
  - d) Debited in Preference share Capital Account
- 3) Investment Accounting is governed by
  - a) AS 13
  - b) AS 11
  - c) AS 14
  - d) AS 2
- 4) Buy back of shares results in
  - a) Reduction of Share Capital
  - b) Increase in Share Capital
  - c) Increase in Goodwill
  - d) Increase in General Reserve
- 5) One of the following is not regarding the Internal Reconstruction
  - a) No Formation of a New Company
  - b) Reduction of Liability
  - c) Reduction of Capital
  - d) Liquidation of Company
- 6) Whistle Blowing is
  - a) Whistle for Traffic clear
  - b) An act of involving in illegal Activities
  - c) Not Reporting illegal activities
  - d) An act of reporting illegal Activities
- 7) CSR stands for
  - a) Co Operative Social Responsibility
  - b) Corporate Social Responsibility
  - c) Common Service Responsibility
  - d) Corporate Service Reporting
- 8) Copy Rights is shown in Company Balance Sheet under the head of
  - a) Other Non Current Assets
  - b) Intangible Assets
  - c) Inventories
  - d) Current Investments.
- 9) One of the following is not a fixed income investment
  - a) Debentures
  - b) Equity Shares
  - c) State Government Bonds
  - d) Central Government Bonds
- 10) One of the following is not the sources of buy back of shares
  - a) Capital Redemption Reserve
  - b) Capital Reserve
  - c) Profit and Loss Account
  - d) Statutory Reserve
- 11) Ex interest price and Cum interest price are the prices relating to
  - a) Goodwill
  - b) Equity Shares
  - c) Preference Shares
  - d) Debentures
- 12) One of the following is not the ethics of Professional Accountant
  - a) Accuracy
  - b) Accountability
  - c) Values
  - d) Frauds

Q.1 B) Match the following items from table A and B (Any 10) (10)

Column A	Column B
1. Balance in Capital Reduction Account	a) Added to the cost of investment
2. Goodwill written off	b) Increase in number of shares
3. Partly paid Equity Shares	c) Set of Standards and Principles
4. Wages and Bonus	d) Premium on buy back of shares written off
5. Loose tools	e) Excluding interest
6. Pre-Acquisition dividend	f) Transferred to Capital Reserve Account
7. Post-Acquisition Dividend	g) Cannot be bought back
8. General Reserve	h) Employees Benefit Expenses
9. Security Premium	i) Inventories
10. Code of ethics	j) Revenue Receipts
11. Sub division of Shares	k) Debited to Capital Reduction Account
12. Ex Interest price	l) Free Reserve
	m) Transferred to General Reserve Account

Q.2 Following is the list of balances extracted from books of Canisha Ltd. as on 31st March, 2022. (20)

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Premises	20,00,000	Sales	23,40,000
Stock (1 st April, 2021)	4,50,000	6% Debentures	18,00,000
Furniture	43,200	Surplus A/c (Credit)	87,000
Debentures Interest Paid	54,000	Sundry Creditors	3,00,000
Plant and Machinery	18,00,000	Bills Payable	2,28,000
Interim Dividend Fund	2,25,000	General Reserve	1,50,000
Sundry Debtors	5,02,000	Provision for Doubtful Debts (On 1 st April, 2021)	21,000
Bad Debts	12,660	Subscribed and Paid up Capital	24,00,000
Goodwill	2,03,000		
Cash and Bank balance	1,09,900		
General Expenses	41,010		
Purchases	11,10,000		
Preliminary Expenses	6,000		
Wages	5,09,190		
Advertising	60,000		
Freight Outward	78,690		
Salaries	87,000		
Director's Fees	34,350		
	73,26,000		73,26,000

The following adjustments have to be made:

1. Stock on 31st March, 2022 was valued at Rs. 6,00,000.
2. Goods to the value of Rs. 15,000 were distributed as free samples during the year. But no entry in this respect has been made.
3. Provide for half year's debenture interest.
4. The provision for doubtful debts on 31st March should be equal to 1% on sales.
5. Director's Fee is outstanding to the extent of Rs. 2,000 and Salaries Rs. 5,000.
6. Depreciate Premises by 2%, Plant and Machinery by 5% and write off Rs. 7,200 on Furniture.
7. Write off Preliminary expenses.

You are requested to prepare Statement of Profit and Loss for the year ended 31 st March, 2022 and the Balances Sheet as at that date.

OR

Q.2 A) The following is an abstract of Balance Sheet of X Ltd as on 31st March, 2022. (10)

Liabilities	Amount
1,00,000 Equity Share Capital of Rs. 10 each	10,00,000
4,000 8% Preference Share Capital of Rs. 100 each fully paid	4,00,000
9% Debentures of Rs. 100 each	2,00,000
Creditors	1,00,000
	17,00,000

Note: Preference Dividend is arrears for a year

It was decided to reconstruct the company for which the following scheme was approved by court:

1. Equity share capital be reduced to Rs. 6 each fully paid up.
2. Preference Shareholders agreed to accept 10% Preference Share Capital amounting to Rs. 3,00,000 and arrears of preference dividend were to be paid off completely.
3. 9% Debentures shall be converted into equal numbers of 12% Debentures of Rs. 75 each.

You are required to:

Pass Journal Entries and prepare Capital Reduction A/c

Q.2 B) Following is the Balance Sheet of Manish Ltd. as on 31st March, 2022. (10)

Balance Sheet As on 31st March, 2022

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Equity Share Capital (Share of Rs. 10 each)	3,20,000	Fixed Assets	5,60,000
6% Preference Share Capital	80,000	Investments	1,20,000
Security Premium	80,000	Bank balance	6,00,000
Profit and Loss A/c	1,20,000	Other Current Assets	1,20,000
8% Debentures	1,60,000		
Bills Payables	5,60,000		
Creditors	56,000		
Other Current Liabilities	24,000		
	14,00,000		14,00,000

Keeping in view of all the legal requirements, ascertain the maximum number of equity share, the company can buyback at Rs. 12 per share, being the current market price. Assuming that buyback is actually carried out. Pass necessary journal entries to record the above transactions.

Q.3 Following is the summerised Balance Sheet of Akansha Ltd. as on 31st March 2022 (20)

Liabilities	Rs	Assets	Rs
Equity shares of Rs. 10 each fully paid	5,00,000	Goodwill	1,50,000
8% Cumulative Preference shares of Rs.10 each fully paid	4,00,000	Building	3,00,000
7% Debentures of Rs. 100 each	2,50,000	Equipments	1,30,000
Creditors	2,10,000	Investments	60,000
Loan from directors	30,000	Inventories	2,25,000
		Debtors	1,60,000
		Cash & Bank	50,000
		Profit and Loss Account	3,15,000
	13,90,000		13,90,000

There is contingent liability of Rs. 10,000.

Following scheme of Internal Reconstruction was approved by the Court:

1. 8% Preference Shares to be reduced by Rs.4 per share and final call was made immediately to make it fully paid of Rs.10.
2. Equity shares to be reduced by Rs. 6 per share. Face value being the same.

3. The Debenture holders agreed to forego their claim by 20% and to accept 8% Preference Shares of Rs.10 each for the remaining.
4. Contingent liability was settled at Rs. 5,000.
5. Investments were sold for Rs.50,000.
6. Loan from directors was settled at 50%.
7. Tangible Fixed assets be revalued as under: Building at Rs.3,20,000 ; Equipments at Rs.1,20,000.
8. Accumulated loss and Intangible assets to be written off.

Pass Journal Entries (without narration) and prepare Capital Reduction A/c and Notes on Share capital in the books of Akansha Ltd. after Reconstruction.

OR

Q.3 A) From the following information of Mahesh Ltd. prepare the Statement of Profit and Loss of the Company for the year ended 31st March 2022 as per the provisions of the Companies Act 2013. (10)

Particulars	Rs.
Sales	20,50,000
Interest Received on Fixed Deposits	2,00,000
Cost of Materials Consumed	5,00,000
Opening Stock of Finished Goods	2,00,000
Closing Stock of Finished Goods	1,00,000
Salaries and Wages	1,20,000
Staff Welfare Expenses	30,000
Interest on Debentures	50,000
Interest on Loan from SBI	30,000
Depreciation on Machinery	30,000
Depreciation on Office Furniture	20,000
General Expenses	5,000
Electricity Charges	12,000
Salesman Commission	15,000
Discount Allowed	5,000
Carriage Outward	6,000
Sales Return	50,000
Repairs and Maintenance	25,000
Insurance	20,000
Rent	24,000
Audit Fees	25,000
Advertisement Expenses	30,000
Provision for Income Tax	2,53,000

Q.3 B) On 1st April 2021, Mansi had 8,000 Equity shares of Precious Ltd. at a book value of Rs. 15 per share (Face value Rs.10 each). She provides you the further information: (10)

- i. On 10th April 2021 she purchased another 4,000 Equity Shares of Precious Ltd. at Rs.16 per share.
- ii. On 31st August, 2021 the Directors of Precious Ltd. announced a right issue which entitled the holders to subscribe three shares for every twelve shares held at Rs. 15 per share. Shareholders can transfer their right in full or in part. Mansi sold 1/6th of entitlement to Ajay for a consideration of Rs. 2 per share and subscribe the rest on 5th September, 2021.
- iii. Dividend for the year ended 31st March, 2021 was declared @20% by Precious Ltd. and received by Mansi on 30th September, 2021.

You are required to prepare Investment in Equity Shares of Precious Ltd A/c in the books of Mansi for the year ending 31st March, 2022. (Apply AS-13)

Q.4 On 1st June, 2021 Mr. Abhay Kumar purchased Nominal Value Rs. 1,00,000, of 6% Government Bonds (interest payable on 1st April, 1st July, 1st October and 1st January) at Rs.91 cum-interest each (face value Rs 100.) (20)

On 1st November, Rs. 20,000 Bonds are sold at Rs. 93 cum-interest per bond.
 On 1st December Rs. 10,000 Bonds are sold at Rs. 100 ex-interest per bond.
 On 31st March 2022, the market price per Government Bond was Rs. 80.

Prepare Investment in 6% Government Bonds Account in the books of Mr. Abhay Kumar for the year ended on 31st March, 2022. (Apply AS-13)

OR

Q.4 Following is the Balance Sheet of Vasant Ltd. as on 31st March 2022. (20)
 Balance Sheet As on 31st March, 2022

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Equity Share capital (Shares of Rs. 100 each)	50,00,000	Fixed Assets	80,00,000
Securities Premium	10,00,000	Investments	30,00,000
General Reserve	22,00,000	Debtors	15,00,000
Profit and Loss A/c	28,00,000	Stock	25,00,000
8% Debentures	40,00,000	Bank balance	40,00,000
Creditors	30,00,000		
Bills Payables	10,00,000		
	1,90,00,000		1,90,00,000

Keeping in view all the legal requirements ascertain:

1. The maximum number of equity shares that Vasant Ltd. can buy back.
2. The maximum price it can offer.

Pass journal entries and prepare its Balance Sheet thereafter. Show necessary notes.

Q5) a) Discuss and explain the concept of Ethics with reference to Corporate Ethics. (10)
 b) Distinguish between Internal Reconstruction and External reconstruction. (10)

OR

Q5) Write Short Notes (Any Four) (20)

- 1) Methods of Internal Reconstruction
- 2) Disclosure of Reserves & Surplus in Company Balance Sheet
- 3) Maximum Limits of Buyback
- 4) Ex-Interest & Cum-Interest Price
- 5) CSR

*****

वेळ: ३ तास

गुण: १००

- सूचना: १. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
२. उत्तराचे टाचण हे उत्तराचाच भाग ग्राह्य धरले जातील.
३. इंग्रजी प्रश्नपत्रिका ही प्रमाणित मानवी.

प्र.१ अ) खालीलपैकी योग्य उत्तर निवडा. (कोणतेही १०)

१० गुण

- ०१) बँकेच्या कर्जावर थकीत नसलेले जमा झालेले व्याज हे _____ शीर्षकाखाली ताळेबंद मध्ये दिसते
अ) व्यापारी देय क) इतर चालू देणी
ब) अल्पकालीन कर्जे ड) अल्प मुदतीच्या तरतुदी
- ०२) अंतर्गत पुनर्रचना योजनेत न दिली जाणारी अग्रहक्क लाभांशाची थकबाकी _____
अ) भांडवल कपात खाते नावे बाजूस केले जाते. क) कोणतीही नोंद दिसत नाही
ब) भांडवल कपात खाते जमा बाजूस केले जाते. ड) अग्रहक्क भागभांडवल खात्यामध्ये नावेबाजूस केले जाते.
- ०३) गुंतवणूक लेखांकन हे _____ द्वारे शासित आहे
अ) एएस १३ क) एएस १४
ब) एएस ११ ड) एएस ०२
- ०४) भागांची पुनः खरेदीचे परिणाम _____ आहे.
अ) भाग भांडवलात घट क) नावलौकिकमध्ये वाढ
ब) भाग भांडवलात वाढ ड) सामान्य राखीव वाढ
- ०५) खालीलपैकी _____ हे अंतर्गत पुनर्बांधणीशी संबंधित नाही
अ) नवीन कंपनीची निर्मिती न करणे क) भांडवलाची घट
ब) देणी कमी करणे ड) प्रमंडळ बंद होणे
- ०६) "माहिती प्रदाता" (व्हिसल ब्लोविंग) हे _____ आहे
अ) रहदारी मुक्तीसाठी शिष्टी क) बेकायदेशीर क्रियाची तक्रार न करणे
ब) बेकायदेशीर क्रियामध्ये सामील होण्याची कृती ड) बेकायदेशीर क्रियाची तक्रार करण्याची कृती
- ०७) सी एस आर _____ होय.
अ) कॉ-ऑपरेटिव सोशल रिसपोन्सिबिलिटी क) कॉमन सर्विस रिसपोन्सिबिलिटी
ब) कॉर्पोरेट सोशल रिसपोन्सिबिलिटी ड) कॉर्पोरेट सर्विस रिपोर्टिंग
- ०८) कॉपी राइट्स हे प्रमंडळच्या ताळेबंदमध्ये _____ या शीर्षकाखाली दाखवले आहेत
अ) इतर चालू नसलेल्या मालमत्ता क) मालसाठा
ब) अमूर्त मालमत्ता ड) चालू गुंतवणूक.

- ०९) खालीलपैकी _____ निश्चित उत्पन्न गुंतवणूक नाही
 अ) कर्जरोखे क) राज्य सरकारचे रोखे
 ब) समहक्क भाग ड) केंद्र सरकारचे रोखे

- १०) खालीलपैकी _____ पुनः भाग खरेदी करण्याचा स्रोत नाही
 अ) भांडवल विमोचन राखीव निधी क) नफा आणि तोटा खाते
 ब) भांडवल राखीव ड) वैधानिक राखीव

- ११) व्याज रहित किंमत आणि व्याज सहित किंमत या _____ संबंधित किंमती आहेत
 अ) नावलौकिक क) अग्रहक्क भाग
 ब) समहक्क भाग ड) कर्जरोखे

- १२) खालीलपैकी _____ ही व्यावसायिक लेखापालची नैतिकता नाही
 अ) अचूकता क) मूल्ये
 ब) उत्तरदायित्व ड) फसवणूक

प्र.१ ब) जोड्या लावा (कोणतेही १०)

१० गुण

स्तंभ अ	स्तंभ ब
१. कपात भांडवल खात्यातील शिल्लक	अ] गुंतवणुकीच्या खर्चात जोडले
२. नावलौकिक निर्लेखन	ब] भागांच्या संख्येत वाढ
३. अंशतः दिलेले समहक्क भाग	क] मानके आणि तत्त्वांचा संच
४. मजुरी आणि अधिलाभांश	ड] निर्लेखन समभागांच्या पुनः खरेदीवर हप्ता
५. सुट्टे साधने	इ] व्याज सोडून
६. पूर्व अधिग्रहण लाभांश	फ] भांडवल राखीव खात्यात हस्तांतरित
७. पुढील अधिग्रहण लाभांश	ज] परत विकत घेता येत नाही
८. सामान्य राखीव	च] कर्मचारी लाभ खर्च
९. सुरक्षा हप्ता	त] मालसाठा
१०. आचारसंहिता	झ] महसूल प्राप्ती
११. भागांचे उपविभाग	ल] भांडवल कपात खात्यात नावे केले
१२. व्याज रहित किंमत	स] मोफत राखीव
	म] सामान्य राखीव खात्यात हस्तांतरित

प्र.२ ३१ मार्च २०२२ रोजी कॅनिशा लिमिटेडच्या पुस्तकांमधून काढलेल्या शिल्लकांची यादी खालीलप्रमाणे आहे २० गुण

तपशील	रु.	तपशील	रु.
पट्टधृत / स्वमालकीची परिसर	२०,००,०००	विक्री	२३,४०,०००
मालसाठा (१ एप्रिल २०२१)	४,५०,०००	०६ % कर्जरोखे	१८,००,०००
फर्निचर	४३,२००	अधिशेष खाते (जमा)	८७,०००
कर्जरोख्यावरील व्याज	५४,०००	विविध धनको	३,००,०००

सयंत्र आणि यंत्रसामग्री	१८,००,०००	देय विपत्रे	२,२८,०००
अंतरिम लाभांश निधी	२,२५,०००	सामान्य राखीव	१,५०,०००
विविध ऋणको	५,०२,०००	संशयास्पद कर्जासाठी तरतूद (०१ एप्रिल, २०२१ रोजी)	२१,०००
बुडीत कर्ज	१२,६६०	भरणा झालेले आणि अभिदत्त भांडवल	२४,००,०००
नावलौकिक	२,०३,०००		
रोख आणि बँक शिल्लक	१,०९,९००		
सामान्य खर्च	४१,०१०		
खरेदी	११,१०,०००		
प्राथमिक खर्च	६,०००		
मजुरी	५,०९,१९०		
जाहिरात	६०,०००		
मालवाहतूक जावक	७८,६९०		
पगार	८७,०००		
संचालक फी	३४,३५०		
	७३,२६,०००		७३,२६,०००

खालील समायोजन करणे आवश्यक आहे:

- ३१ मार्च २०२२ रोजी मालसाठाचे मूल्य रु. ६,००,००० आहे.
  - रुपये १५,००० किमतीचा माल हा वर्षभरात मोफत नमुने वितरीत करण्यात आले. मात्र याबाबत कोणतीही नोंद करण्यात आलेली नाही.
  - अर्ध्या वर्षाच्या कर्जरोखे व्याज द्या.
  - ३१ मार्च रोजी संशयास्पद कर्जाची तरतूद ही विक्रीवरील ०१ % सारखी असावी.
  - संचालकाची शुल्क रु. २,००० च्या मर्यादे पर्यंत आणि पगार रु. ५,००० थकबाकी आहे.
  - पट्टधृत / स्वमालकीची परिसरावर ०२ %, सयंत्र व यंत्रसामग्रीवर ०५ % घसारा आणि फर्निचरवर ७,२०० रु. निर्लेखन करा.
  - प्राथमिक खर्च निर्लेखन करा.
- ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी नफा आणि तोटा पत्रक आणि त्या तारखेनुसार ताळेबंद तयार करा.

किंवा

प्र.२ अ) ३१ मार्च २०२२ रोजीच्या एक्स लिमिटेडच्या ताळेबंद खालील प्रमाणे आहे.

१० गुण

देणी	रक्कम
१,००,००० समहक्क भाग भांडवल रु. १० प्रत्येकी	१०,००,०००
४,००० ०८ % अग्रहक्क भाग भांडवल रु. १०० प्रत्येकी पूर्ण भरणा	४,००,०००
९ % कर्जरोखे प्रत्येकी रु १००	२,००,०००
धनको	१,००,०००
	१७,००,०००

टीप: अग्रहक्क लाभांश हे एका वर्षासाठीचे थकबाकी आहे

कंपनीसाठी खालील योजना न्यायालयाने मंजूर केली होती त्या कंपनीची पुनर्रचना करण्याचा निर्णय घेण्यात आला

- समहक्क भाग भांडवल प्रत्येकी रु ०६ पर्यंत पूर्ण भरणा केलेले कमी करावे.

२. अग्रहक्क भागधारकांनी १० % रु ३,००,००० अग्रहक्क भाग भांडवल स्वीकारण्यास सहमती दर्शविली आहे आणि अग्रहक्क लाभांशाची थकबाकी पूर्णपणे भरायची आहे.

३. ९ % कर्जरोखे प्रत्येकी रु ७५ प्रमाणे १२ % कर्जरोख्याच्या समान संख्येत रूपांतरित केले जातील.

तयार करा:

रोजकीर्द नोंद करा आणि भांडवल कपात खाते तयार करा.

प्र.२ ब) ३१-०३-२०२२ रोजी मनीष लिमिटेडचे ताळेबंद पत्रक खालील प्रमाणे आहे.

१० गुण

ताळेबंद पत्रक ३१-०३-२०२२ रोजी

देयता	रु.	मालमत्ता	रु.
सम भाग भांडवल (प्रत्येकी रु. १० मुल्याचा भाग)	३,२०,०००	स्थिर मालमत्ता	५,६०,०००
६% अग्रहक्क भाग भांडवल	८०,०००	गुंतवणूक	१,२०,०००
भाग अधिभार	८०,०००	बँक शिल्लक	६,००,०००
नफा आणि तोटा खाते	१,२०,०००	इतर चल संपत्ती	१,२०,०००
८% कर्जरोखे	१,६०,०००		
देय विपत्र	५,६०,०००		
धनको	५६,०००		
इतर चल देणी	२४,०००		
	१४,००,०००		१४,००,०००

सर्व कायदेशीर आवश्यकता लक्षात ठेवून कंपनीने प्रति भाग रु. १२ प्रमाणे सध्याच्या बाजार किंमतीने किती भाग विकत घ्यावेत ती कमाल संख्या ठरवा. पुनःखरेदीची पूर्ण प्रक्रिया पूर्ण झाल्याचे मानून वरील व्यवहार रोजकीर्दीमध्ये नोंदवा.

प्र.३ ३१ मार्च २०२२ चा आकांशा लिमिटेडचे ताळेबंद पुढीलप्रमाणे

२० गुण

देणी	रु	मालमत्ता	रु
प्रत्येकी १० रु चे पूर्णदत्त समभाग	५,००,०००	नावलौकिक	१,५०,०००
प्रत्येकी १० रु चे ८% संचित अग्रहक्क भाग	४,००,०००	इमारत	३,००,०००
प्रत्येकी १०० रु चे ७% कर्जरोखे	२,५०,०००	उपकरणे	१,३०,०००
धनको	२,१०,०००	गुंतवणूक	६०,०००
संचालक कर्ज	३०,०००	मालसाठा	२,२५,०००
		ऋणको	१,६०,०००
		रोख आणि बँक शिल्लक	५०,०००
		नफा तोटा खाते	३,१५,०००
	१३,९०,०००		१३,९०,०००

टीप : संभाव्य देणी रु १०,०००

न्यायालय मान्यतापत्र अंतर्गत पुनर्रचना पुढील प्रमाणे:

- ८% अग्रहक्क भागांचे मूल्य प्रत्येकी ४ रु ने कमी करावयाचे आहे आणि त्यानंतर लगेच प्रत्येकी १० रु चे पूर्ण दत्त भाग करण्यासाठी अंतिम मागणी करण्यात आली .
- समभागांचे मूल्य ६ रु ने कमी करावयाचे आहे. दर्शनी मूल्य मात्र तितकेच ठेवण्यात आले.

३. कर्जरोखे धारकांनी त्यांचे कर्ज २०% ने सोडून देण्याचे व उरलेल्या कर्जाच्या बदल्यात प्रत्येकी १० रु चे ८% अग्रहक्क भाग स्वीकारण्याचे मान्य केले.
४. संभाव्य देणी ५,००० रु देऊन मिटविण्यात आली.
५. गुंतवणूक ५०,००० रुपयास विकण्यात आली.
६. संचालक कर्ज ५०% रक्कम देऊन मिटविण्यात आले.
७. मुर्त स्थिर मालमत्तेचे पुनर्मूल्यांकन खालीलप्रमाणे:
इमारत रु ३,२०,०००
उपकरणे रु १,२०,०००
८. संचित तोटा आणि अमूर्त मालमत्ता खाते निर्लेखन करण्यात आले.

आकांशा लिमिटेडच्या रोजकीर्दी मध्ये नोंद करा (नोंद विवरण वगळून) आणि भांडवल कपात खाते व पुनर्रचने नंतर ताळेबंदची भाग भांडवल सूची तयार करा.

किंवा

प्र. ३ अ) महेश लिमिटेडच्या खालील माहितीवरून कंपनी कायदा २०१३ च्या तरतुदीनुसार ३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी कंपनीच्या नफा आणि तोट्याचे पत्रक तयार करा.

१० गुण

तपशील	रु.
विक्री	२०,५०,०००
मुदत ठेवींवर मिळणारे व्याज	२,००,०००
वापरलेल्या सामग्रीची किंमत	५,००,०००
तयार मालाचा सुरवातीचा मालसाठा	२,००,०००
तयार मालाचा शेवटचा मालसाठा	१,००,०००
पगार आणि मजुरी	१,२०,०००
कर्मचारी कल्याण खर्च	३०,०००
कर्जरोखेवरील व्याज	५०,०००
एसबीआय कडील कर्जावरील व्याज	३०,०००
यंत्रावरील घसारा	३०,०००
कार्यालयीन फर्निचरवर घसारा	२०,०००
सामान्य खर्च	५,०००
वीज शुल्क	१२,०००
सेल्समन कमिशन	१५,०००
सवलत अनुमत	५,०००
विक्री वरील वाहतूक	६,०००
विक्री परतावा	५०,०००
दुरुस्ती आणि देखभाल	२५,०००
विमा	२०,०००
भाडे	२४,०००
अंकेक्षण शुल्क	२५,०००
जाहिरात खर्च	३०,०००
आयकरासाठी तरतूद	२,५३,०००

प्र.३ ब) मानसी यांच्याकडे १ एप्रिल २०२१ रोजी, प्रेशियस लिमिटेडचे ८,००० समभाग होते, पुस्तकी मूल्य रु.१५ प्रति भाग (दर्शनी मूल्य रु.१० मात्र). ती तुम्हाला पुढील माहिती पुरवते:

१० गुण

- १) १० एप्रिल २०२१ रोजी तिने प्रेशियस लिमिटेडचे आणखी ४,००० भाग रुपये १६ प्रति भाग या दराने खरेदी केले.
- २) ३१ ऑगस्ट, २०२१ रोजी प्रेशियस लिमिटेडच्या संचालकांनी हक्क भाग जाहीर केला ज्याने धारकांना रु.१५ प्रति भागाच्या प्रत्येक बारा भागामागे तीन भागाचे सदस्यत्व घेण्याचा अधिकार दिला. भागधारक त्यांचे अधिकार पूर्ण किंवा अंशतः हस्तांतरित करू शकतात. मानसीने हक्काचा १/६ वा हिस्सा अजयला रु.२ प्रति भागाच्या मोबदल्यात विकला आणि ५ सप्टेंबर २०२१ रोजी उरलेल्या हक्क भागाची अभिदत्त केली.
- ३) ३१ मार्च २०२१ रोजी संपलेल्या वर्षाचा लाभांश प्रेशियस लिमिटेड द्वारे @२०% घोषित करण्यात आला आणि ३० सप्टेंबर २०२१ रोजी मानसीला मिळाला.

मानसीच्या पुस्तकांमध्ये ३१ मार्च, २०२२ रोजी संपणाऱ्या वर्षासाठी तुम्ही गुंतवणूक खाते तयार करणे आवश्यक आहे. (लेखा मानक १३ प्रमाणे)

प्र.४) श्री अभय कुमार यांनी १ जून २०२१ रोजी नाममात्र मूल्य रु १,००,००० चे ६% सरकारी रोखे (ज्याचे व्याज १ एप्रिल, १ जुलै, १ ऑक्टोबर, १ जानेवारी रोजी वाटप होते) रु. ९१ (दर्शनी मूल्य रु.१००) या किमतीला व्याजासहित खरेदी केले.

२० गुण

- १ नोव्हेंबर २०२२ रोजी मूल्य रु २०,००० रुपयांचे रोखे रु. ९३ (प्रति रोखे) व्याजसहित विकले
- १ डिसेंबर २०२२ रोजी मूल्य रु १०,००० रुपयांचे रोखे रु. १०० (प्रति रोखे) व्याजरहित विकले.
- ३१ मार्च २०२२ रोजी सरकारी कर्जरोख्याची बाजार मूल्य रु. ८० प्रति सरकारी रोखे होते

श्री अभय कुमार यांच्या पुस्तकांमध्ये ३१.३.२०२२ संपणाऱ्या वर्षाचे ६% सरकारी रोख्यांचे गुंतवणूक खाते तयार करा. (लेखा मानक १३ प्रमाणे)

किंवा

प्र.४ ३१-०३-२०२२ रोजी वसंत लिमिटेडचे ताळेबंद पत्रक खालील प्रमाणे आहे.

२० गुण

ताळेबंद पत्रक ३१-०३-२०२२ रोजी

देयता	रु.	मालमत्ता	रु.
सम भाग भांडवल (प्रत्येकी रु. १०० मुल्याचा भाग)	५०,००,०००	स्थिर मालमत्ता	८०,००,०००
भाग अधिभार		गुंतवणूक	३०,००,०००
सामान्य निधी	१०,००,०००	ऋणको	१५,००,०००
नफा आणि तोटा खाते	२२,००,०००	मालसाठा	२५,००,०००
८% कर्जरोखे	२८,००,०००	बँक शिल्लक	४०,००,०००
धनको	४०,००,०००		
देय विपत्र	३०,००,०००		
	१०,००,०००		
	१,९०,००,०००		१,९०,००,०००

सर्व कायदेशीर आवश्यकता लक्षात ठेऊन पुढील बाबी शोधा:

१. वसंत लिमिटेडने पुनःखरेदी करताना समभागांची कमाल संख्या ठरवा.

२. पुनःखरेदीची किती कमाल किंमत ते देऊ शकतात.

वरील व्यवहार रोजकीर्दीमध्ये नोंदवा आणि त्यानंतरचे ताळेबंदपत्रक तयार करा.

प्र.५ अ) व्यावसायिक नैतिकताच्या संदर्भात नीतिशास्त्राच्या संकल्पनेची चर्चा करा आणि स्पष्ट करा?

१० गुण

ब) अंतर्गत पुनर्चना आणि बाह्य पुनर्चना यातील फरक करा.

१० गुण

किंवा

प्र.५) टीप लिहा (कोणत्याही चार)

२० गुण

१. अंतर्गत पुनर्चना पद्धती
२. कंपनीच्या ताळेबंदात राखीव आणि अधिशेषाचे प्रकटीकरण
३. भाग पुनः खरेदीची कमाल मर्यादा
४. व्याज रहित आणि व्याज सहित किंमत
५. व्यावसायिक सामाजिक जबाबदारी

*****